

Vinohrady, hrozny a výroba vína

K aktuálním povinnostem v sektoru vína patří podávání prohlášení o sklizni a prohlášení o produkci. Zákonem daný termín podání je do 15. ledna vinařského roku, nyní tedy 15. ledna 2019. Oznamují se údaje o výsledcích sklizně a produkci výroby z hroznů révy vinné ke dni 31. prosince 2018. Nepodání příslušného prohlášení je kvalifikovatelné jako přestupek s uložením pokuty až do výše 5 000 000 Kč.

Dozorem nad dodržováním povinností stanovených předpisy Evropské unie a zákonem č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství) v aktuálním znění (zákon), je pověřen Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ). Do jeho činnosti patří mimo jiné také vedení registru vinic s evidencí a kontrolou podávaných povinných prohlášení. Tuto činnost vykonává Oddělení registru vinic ve Znojmě – Oblekovicích. Neodevzání povinných prohlášení s požadovanými údaji je považováno jako dopuštění se přestupku.

Prohlášení má vliv na podporu

Podané prohlášení je jedno ze základních pravidel pro získání podpory při provádění opatření společně organizace trhů se zemědělskými produkty v oblasti vinohradnictví a vinařství. Zadržatel musí ve všech kalendářních letech od podání žádosti o podporu (včetně) do podání oznámení o realizaci opatření (včetně) podávat prohlášení o sklizni nebo prohlášení o produkci a prohlášení o zásobách podle zákona, pokud k tomu má zákonnou povinnost. Státní zemědělský intervenční fond vždy kontroluje věcně podané prohlášení při čerpání podpory na restrukturalizaci a přeměnu vinic a investice. Při pozdním podání, do patnácti pracovních dnů po stanoveném termínu,

kterým je 15. ledna 2019, dochází ke krácení. Podání po uvedeném termínu je důvodem k plnému zamítnutí poskytnutí podpory.

Jeden ze základů pro odvody do fondu

Podle zákona jsou odvody do Vinařského fondu stanoveny konkrétně ustanovením § 35 odst. 1 písm. a) – b), respektive z vyrobeného vína a registrováných vinic. U výroby vína je prohlášení o produkci podkladem pro stanovení výše odvodu za příslušný kalendářní rok. Výpočet odvodu je následující: od množství vína uvedeného v prohlášení o produkci se odečte 10 % tzv. technologických ztrát. Výše odvodu za víno poprvé uvedené do oběhu činí 0,50 Kč z každého litru všech druhů vín vyrobených na území ČR. Odvodová povinnost z vyrobeného vína se vztahuje pouze na výrobce, který vyrobil a v prohlášení o produkci uvedl 1000 l a více. Podrobnosti jsou uvedeny na webových stránkách Vinařského fondu: <http://vinarskyfond.cz/odvody/>.

Formuláře prohlášení

Vzoxy prohlášení o sklizni a o produkci jsou dány zákonem. Zveřejňuje je Ministerstvo zemědělství na svých internetových stránkách. Formulář je také umístěn také na internetových stránkách ÚKZÚZ – <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/trvale-kulturny/formulare-ke-stazeni/registra-vinic/>

Povinné osoby k podání prohlášení

Mezi hlavní předpisy Evropské unie týkající se pěstitelů a výrobců produktů z révy vinné patří aktuálně nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2018/273, prováděcí nařízení komise (EU) č. 2018/274 a nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1308/2013. Na národní úrovni je to zákon č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů.

Pěstitele i obchodníci s moštovými hrozny

V případě, že pěstitel má vinice s celkovou výměrou větší než 0,1 hektaru (případně menší a uvádí její část, či celou sklizeň v jakémkoliv formě na trh), musí podávat prohlášení o sklizni vždy. Pokud byla sklizeň nulová, uvede do prohlášení hodnotu 0 (nula) kilogramů. Prohlášení podávají i obchodníci s moštovými hrozny.

Prohlášení o sklizni nemusí obecně podávat:

a) producenti hroznů, jejichž celková produkce hroznů je určena ke spotřebě v nepracovním stavu, k sušení nebo k přímému zpracování na hroznovou šťávu,

b) producenti hroznů, jejichž podmínky mají méně než 0,1 hektaru plochy vinic a kteří žádnou část své sklizně nebudou v žádné formě uvádět na trh,

c) osoby, které veškerou svoji produkci zpracovávají na víno nebo si ji nechávají zpracovávat na víno, protože podávají prohlášení o produkci.

Výrobci a prohlášení o produkci

Podle § 3 odst. 1 písm. o) je výrobcem fyzická nebo právnická osoba, která vyrábí z vinných hroznů, rmutu, moštu nebo z mlaďového vína v procesu kvašení produkt tím, že jej zpracovává, včetně jeho zpracování pro jiného výrobce nebo nechává zpracovat za účelem jeho uvádění do předpisů.

Příklady zařazení vín a moštu podle platných evropských nařízení

Vino s chráněným označením původu (CHOP)	Jakostní víno s příslušným, jakostní šumivé stanovené oblasti, jakostní perlivé, jakostní likérové, víno originální certifikace
Vino s chráněným zeměpisným označením (CHZO)	zemské víno (odrůdy zapsané ve Státní odrůdové knize ČR a ostatních zemí EU a dále z odrůd, ze kterých je dovoleno vyrábět zemské víno podle platné vyhlášky č. 88/2017 Sb.)
Odrůdové víno bez CHOP/CHZO	odrůdové víno, perlivé, šumivé, likérové (i směsi, kupáže s uvedením názvu odrůdy) – dříve stolní víno
Vino bez CHOP/CHZO	víno – perlivé, šumivé, likérové (bez uvedení odrůdy) – dříve stolní víno
Ostatní	mladé víno v procesu kvašení, šumivé víno dosycené CO ₂ , perlivé víno dosycené CO ₂
Ostatní hroznový mošt	částečně zkvašený hroznový mošt z hroznů, burčák

Prohlášení o produkci nemusí obecně podávat producenti hroznů podle výše uvedeného odstavce u prohlášení o sklizni písmene a) a b) a producenti, kteří ve svých zařízeních získají vinifikaci nakoupených hroznů méně než deset hektolitřů vína, které nebylo a nebude v žádné formě uváděno na trh.

Návod na podávání prohlášení

K povinnostem vinohradníků, výrobců vína, obchodníků s hrozny, rmutem, moštěm a vinnem, obchodníků zprostředkovatelů

na www.eagri.cz. Po přihlášení a vyplnění uživatelského jména a hesla, které lze získat na podatelně regionálních odborů SZIF a centrále SZIF, se klikne na tlačítko „Registr vinic“, dále „Spustit registr vinic“, vybrat „Elektronická podání prohlášení“, vyplnit formulář a kliknout na tlačítko „Odeslat prohlášení“.

Jako další způsob získání a podání formulářů je možné stažení z internetových stránek Ministerstva zemědělství www.eagri.cz, případně ÚKZÚZ www.ukzuz.cz. Po výsknutí a vypsání je nutné dokument podepsat a zaslat

Doporučené odrůdy ovsa

V roce 2018 bylo v pokusech pro Seznam doporučených odrůd ovsa zkoušeno osm odrůd. Začátkem listopadu 2018 se sešla komise pro doporučování odrůd

ovsa setého a rozhodla o zařazení těchto odrůd do jednotlivých kategorií. Odrůda Atego byla zařazena do kategorie Ostatní z důvodu nízkého výnosu zrna i čistých

obilí. Odrůda byla registrovaná před třinácti lety, ale i přes své nedostatky je stále mezi pěstiteli oblíbená. Uplatňuje se také v ekologickém způsobu pěstování. Pro

to byla v SDO ponechána, ačkoli v zkoušení odrůd zařazených mezi Ostatní byva ukončeno. Přehled nejdůležitějších hospodářských znaků je uveden v tabulce.

Kategorie doporučení	Jednotka	Průměr standardních odrůd (t/ha)	Bingo	Kertag	Doporučené odrůdy Korok	Ozon	Poseidon	Sagar	Tim	Ostatní Atego
Výnos zrna	%	7,16	96	96	97	99	101	98	99	95
Výnos čistých obilí ¹⁾	%	5,29	100	96	95	98	102	100	102	95
Agronomická data										
Mezání – rozdíly od odrůdy Korok	dní		-1	0	69	1	2	0	-2	0
Zralost – rozdíly od odrůdy Korok	dní		0	0	121	0	1	1	0	0
Počet lat	ks/m ²		480	479	467	475	470	484	537	499
Délka rostlin	cm		102	98	98	98	95	96	95	95
Odolnost proti polehání	9-1		7	6,5	5	6	7	7	5,5	6
Odolnost proti chorobám	9-1									
Komplex listových skvrnitostí			6	6	5	6	5	6	6	5
Rzinnost ovsa (bez ovesná)			8	7	7,5	7	7	7	7	7
Padlí ovsa (padlí travní na listu)			8	6,5	7	7	7	6	8	6
Kvalita zrna ²⁾										
Objemová hmotnost	kg/hl		48	53	54	53	51	53	52	53
Plošnost	%		23	25	27	26	25	24	24	25
Podíl nad stéem 1,8 mm	%		99	99	99	100	100	99	99	99
Hmotnost tisíce zrn	g		39	36	36	38	39	35	38	35
Obsah dusíkatých látek v sušině	%		13,0	14,2	14,9	14,3	13,8	14,3	14,3	14,4
Výběžnost na prům. loupáče ³⁾										
– ovesná rýže	%		55	50	48	52	53	48	55	51
– ovesná dří	%		15	17	19	15	15	20	15	16
– celkem	%		70	67	67	67	68	68	70	67
Množstevní plochy 2018 (% E + C1)			5,7	10,1	15,7	2,5	21,2	0,6	4,6	17,5
Rok registrace			2015	2012	2011	2014	2013	2014	2016	2002

Vysvětlivky: ¹⁾ údaje z let 2015–2017
Relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Poseidon a Ozon.
Bodové hodnocení: 9 = nepokláňavá, odolná proti napadení, 1 = zcela pokláňavá, náchylná k napadení.
Čistě obilí – výnos zrna po odpočtu procenta pluch.
Ovesná rýže – vyloupaná obilí na plůškové loupáče použité pro výrobu ovesných vloček.
Ovesná dří – podíl mechanicky posetých (rozdrvených) obilí při zpracování na plůškové loupáče.
Kategorie označovacího materiálu: E – Elite, C1 – certifikované osivo.

Ing. Olga Dvořáčková
Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský

Ing. Rostislav Gruna
Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský

Ing. Rostislav Gruna
Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský

Ing. Rostislav Gruna
Ústřední kontrolní a zkušební
ústav zemědělský